

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 328/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A.L.K. Humenné, spol. s r. o., Štefánikova 22, Humenné, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Sopiakom, Štefánikova 17, Humenné, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Pôdohospodárskej platobnej agentúry a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A.L.K. Humenné, spol. s r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A.L.K. Humenné, spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Pôdohospodárskej platobnej agentúry (ďalej len „platobná agentúra“) a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v bližšie neurčenom konaní.

2. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že v roku 2005 podala platobnej agentúre *„žiadosť o priame platby na plochu, a to jednotnú platbu na plochu, podporu plodín na ornej ploche a vyrovnávací príspevok na znevýhodnené oblasti na užívanú plochu spolu vo výmere 592,43 ha“*. Platobná agentúra a ministerstvo ako odvolací orgán viackrát od roku 2005 rozhodli o neposkytnutí podpory pre sťažovateľku, hoci Krajský súd v Bratislave ich rozhodnutia vždy zrušil, pretože nedostatočne zistili skutkový stav a ich rozhodnutia boli nepreskúmateľné.

3. Sťažovateľka sa domnieva, že neposkytnutím dotácií v priebehu 10 rokov dochádza k porušeniu jej označených práv, a navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a práva... podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... porušené bolo.

2. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky je povinné... zaplatiť finančné zadosťučinenie vo výške 20. 000,- eur...“

a taktiež požaduje *„uhradiť sťažovateľovi trovy konania“*.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom,

ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

5. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, I. ÚS 598/2013). Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu

a navrhované dôkazy. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

8. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom – advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1, 2 a 3 zákona o ústavnom súde. Sťažnosť vykazuje nielen zásadné nedostatky medzi textom samotnej sťažnosti a navrhovaným petitom, ktorý je oddelený od ostatnej časti sťažnosti, ale neobsahuje najmä jasný (jednoznačný) návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa sťažovateľka od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne a takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Formulácia návrhu na rozhodnutie vo veci samej je neúplná a napr. neobsahuje vo vzťahu k dôvodom sťažnosti jasnú identifikáciu namietaných konaní, ako aj označenie jednotlivých porušovateľov, ktorých postupmi malo dôjsť k porušeniu jej označených práv. Petit požadovaný sťažovateľkou, aj čo sa týka označených práv, nie je zhodný s namietanými základnými právami uvedenými v úvode a v odôvodnení sťažnosti, hoci sťažnosť sťažovateľky v jej mene napísal aj podpísal advokát (ako osoba práva znalá, pozn.). K tomu ústavný súd uvádza, že zo splnomocnenia z 19. júna 2015 predloženého sťažovateľkou tiež nevyplýva, že ide o splnomocnenie na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ako to predpokladá § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08,

I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

10. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

11. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Nad rámec ústavný súd uvádza, že vo veci sťažovateľky (pozri napr. § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o nečinnosti orgánu verejnej správy. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom, pretože platí princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2015